

Саакян Сергій. Інвестиційне забезпечення модернізації аграрного сектору України в умовах євроінтеграції. *Економічний дискурс*. 2026. Випуск 1. С. 239-248.

DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2026-1-23>

УДК 330.322 : 338.43 : 339.923

JEL Classification Q14, Q18, O13, F15, G28

Саакян Сергій

аспірант

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

E-mail: sgsaakian@gmail.com

ORCID: 0009-0002-3015-9306

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Анотація

Вступ. Євроінтеграційні процеси формують нові вимоги до функціонування аграрного сектору України, зокрема щодо якості продукції, екологічної безпечності, цифрової простежуваності, енергоефективності та впровадження інноваційних технологій. Це обумовлює необхідність удосконалення системи інвестиційного забезпечення аграрного виробництва та формування ефективного організаційно-економічного механізму залучення інвестицій.

Методи. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема методи теоретичного узагальнення, системного аналізу та порівняння – для дослідження засад інвестиційного забезпечення модернізації аграрного сектору України в умовах євроінтеграції. Методи статистичного та економічного аналізу застосовано для оцінювання тенденцій інвестиційної діяльності, розвитку цифровізації, фінансових інструментів і впливу міжнародного фінансування на модернізацію аграрного виробництва. Для обґрунтування напрямів удосконалення організаційно-економічного механізму залучення інвестицій використано системно-структурний та логічний підходи.

Результати. У результаті дослідження визначено ключові напрями інвестиційного забезпечення модернізації аграрного сектору України в умовах євроінтеграції, серед яких технологічне оновлення виробництва, цифровізація, розвиток інноваційної інфраструктури та адаптація до стандартів ЄС. Обґрунтовано необхідність удосконалення організаційно-економічного механізму залучення інвестицій на основі поєднання державної підтримки, міжнародного фінансування, ESG-орієнтованих інструментів, цифрових платформ та механізмів державно-приватного партнерства. Визначено, що активізація інвестиційної діяльності сприятиме підвищенню конкурентоспроможності аграрного сектору, розвитку виробництва та реалізації продукції з високою доданою вартістю та інтеграції України до європейського економічного простору.

Перспективи. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням методичних підходів до оцінювання ефективності інвестиційного забезпечення модернізації аграрного сектору, формуванням механізмів ESG-орієнтованого фінансування та розвитком цифрових платформ управління інвестиційними процесами. Особливої актуальності набувають дослідження механізмів страхування воєнних ризиків, залучення «зелених» інвестицій та адаптації аграрного виробництва до вимог European Green Deal.

Ключові слова: аграрний сектор, інвестиційне забезпечення, модернізація, інвестиційна діяльність, ESG-фінансування, інноваційний розвиток, конкурентоспроможність.

Вступ.

Аграрний сектор України є одним із ключових секторів національної економіки, який забезпечує формування продовольчої безпеки держави, валютних надходжень та розвитку сільських територій. Водночас сучасні умови функціонування аграрного виробництва характеризуються посиленням глобальної конкуренції, війсьними викликами, нестабільністю логістичних ланцюгів та необхідністю адаптації до стандартів Європейського Союзу. У таких умовах особливого значення набуває модернізація аграрного сектору, яка потребує значних обсягів інвестиційних ресурсів.

Євроінтеграційні процеси формують нові вимоги до функціонування аграрного сектору України, зокрема щодо якості продукції, екологічної безпечності, цифрової простежуваності, енергоефективності та впровадження інноваційних технологій. Це обумовлює необхідність удосконалення системи інвестиційного забезпечення аграрного виробництва та формування ефективного організаційно-економічного механізму залучення інвестицій.

Важливим чинником підвищення ефективності модернізації аграрного сектору є формування сприятливого інституційного середовища для активізації інвестиційної діяльності. У сучасних умовах особливої актуальності набуває розвиток механізмів державно-приватного партнерства, розширення доступу аграрних підприємств до міжнародних фінансових ресурсів, впровадження цифрових платформ управління інвестиційними проектами та використання ESG-орієнтованих підходів до фінансування. Реалізація зазначених напрямів сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості аграрного сектору, прискоренню технологічної модернізації виробництва, розвитку виробництва продукції з високою доданою вартістю та зміцненню конкурентних позицій України на європейському й світовому аграрних ринках.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

У науковій літературі значна увага приділяється питанням інвестиційного забезпечення модернізації аграрного сектору, розвитку фінансово-кредитних механізмів, цифровізації аграрного виробництва, адаптації до вимог ЄС та ролі міжнародних фінансових організацій у підтримці аграрних підприємств, що відображено у працях І. Свиноуса, Н. Свиноус, Ю. Гринчука, К. Козак, Ю. Негоди, С. Сегеди, О. Файчука та інших науковців. Дослідники акцентують увагу на необхідності технічного оновлення виробництва, розвитку інноваційних фінансових інструментів, ESG-орієнтованого фінансування та екологізації аграрного сектору в умовах євроінтеграції та війсьних викликів. Водночас недостатньо висвітленими залишаються питання формування комплексного організаційно-економічного механізму залучення інвестицій, поєднання цифрових, екологічних та інституційних інструментів інвестиційного забезпечення, а також механізмів оцінювання ефективності «зелених» інвестицій і страхування війсьних ризиків у сільському господарстві.

Мета.

Метою статті є обґрунтування засад інвестиційного забезпечення модернізації аграрного сектору України в умовах євроінтеграції та визначення напрямів удосконалення механізму залучення інвестицій.

Методологія дослідження.

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема методи теоретичного узагальнення, системного аналізу та порівняння – для дослідження засад інвестиційного забезпечення модернізації аграрного сектору України в умовах євроінтеграції. Методи статистичного та економічного аналізу застосовано для оцінювання тенденцій інвестиційної діяльності, розвитку цифровізації, фінансових інструментів і впливу міжнародного фінансування на модернізацію аграрного виробництва. Для обґрунтування напрямів удосконалення організаційно-економічного механізму залучення інвестицій використано системно-структурний та логічний підходи.

Результати.

Модернізація аграрного сектору України передбачає комплексне технологічне оновлення виробництва, впровадження цифрових рішень, розвиток інноваційної інфраструктури, підвищення енергоефективності та адаптацію аграрного виробництва до екологічних стандартів ЄС. У сучасних умовах модернізаційні процеси охоплюють не лише оновлення матеріально-технічної бази, а й трансформацію управлінських підходів, розвиток цифрової простежуваності продукції, автоматизацію виробничих процесів, впровадження технологій точного землеробства та ресурсозберігаючих моделей господарювання. Реалізація зазначених напрямів потребує формування комплексної системи інвестиційного забезпечення, яка поєднує державні, приватні, банківські та міжнародні фінансові ресурси, а також сучасні механізми державно-приватного партнерства та інноваційного фінансування.

У науковій літературі модернізація аграрного сектору розглядається як необхідна передумова підвищення конкурентоспроможності національної економіки, розвитку експортоорієнтованого виробництва та інтеграції до європейського економічного простору [1]. Значна частина науковців акцентує увагу на тому, що інвестиційне забезпечення аграрного сектору має базуватися на поєднанні інноваційного розвитку, інституційної підтримки та екологізації виробництва [2]. На думку дослідників, пріоритетного значення набувають інвестиції у цифрові технології, розвиток аграрної логістики, переробної інфраструктури, систем зрошення, відновлюваної енергетики та виробництва продукції з високою доданою вартістю [3].

У сучасних умовах одним із ключових чинників стримування інвестиційної активності є високий рівень ризиків, пов'язаних із воєнними діями, нестабільністю макроекономічного середовища та недостатнім рівнем гарантування прав інвесторів. Внаслідок цього значна частина аграрних підприємств обмежена у доступі до довгострокового фінансування, що ускладнює реалізацію масштабних інвестиційних проєктів. Суттєвий негативний вплив на інвестиційну активність мають також руйнування логістичної інфраструктури, зростання вартості кредитних ресурсів, високий рівень транзакційних витрат та нестабільність зовнішніх ринків збуту.

Науковці відзначають, що в умовах воєнної економіки особливого значення набуває формування адаптивної системи інвестиційного забезпечення, орієнтованої на мінімізацію ризиків та диверсифікацію джерел фінансування [4]. У цьому контексті важливими напрямками є розвиток механізмів страхування воєнних ризиків, використання інструментів міжнародного гарантування інвестицій, розширення програм пільгового кредитування, а також активізація співпраці з міжнародними фінансовими організаціями. Одночасно модернізація аграрного сектору потребує удосконалення інституційного середовища, забезпечення прозорості регуляторної політики та розвитку цифрових механізмів управління інвестиційними процесами, що сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості аграрного виробництва України.

Важливу роль у модернізації аграрного сектору відіграє державна підтримка інвестиційної діяльності, яка виступає одним із ключових інструментів стимулювання технологічного оновлення виробництва та підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств. У сучасних умовах особливої актуальності набувають механізми компенсації відсоткових ставок за кредитами, державні гарантії, підтримка інноваційних проєктів, стимулювання розвитку аграрної переробки та фінансування інфраструктурних проєктів [5].

Значну роль у підтримці аграрного сектору відіграє державна програма «Доступні кредити 5–7–9%», у межах якої аграрні підприємства залишаються одними з основних отримувачів кредитних ресурсів. За даними Міністерства аграрної політики та продовольства України, у 2024 р. обсяг кредитування аграрного сектору за державними програмами перевищив 100 млрд грн, що дозволило забезпечити фінансування сезонних польових робіт, оновлення технічної бази та реалізацію інвестиційних проєктів.

Водночас державна підтримка дедалі більше орієнтується на стимулювання виробництва

продукції з високою доданою вартістю, розвиток переробної інфраструктури та впровадження інноваційних технологій. У структурі капітальних інвестицій у сільське господарство поступово зростає частка інвестицій у модернізацію елеваторних потужностей, систем зрошення, біоенергетичних комплексів та цифрових технологій управління виробництвом.

За даними Державної служби статистики України, у 2024 р. капітальні інвестиції в сільське господарство перевищили 65 млрд грн, хоча їх обсяг залишається нижчим, порівняно з довоєнним періодом. Це свідчить про необхідність активізації державних механізмів підтримки інвестиційної діяльності та розширення доступу аграрних підприємств до довгострокових фінансових ресурсів.

Підвищення ефективності державної підтримки потребує її орієнтації на інноваційно-інвестиційний розвиток, цифровізацію та екологічну модернізацію аграрного виробництва. У сучасних умовах пріоритетного значення набуває підтримка впровадження технологій точного землеробства, автоматизованих систем управління виробництвом, цифрової простежуваності продукції та ресурсозберігаючих технологій.

За оцінками міжнародних дослідницьких центрів, використання цифрових технологій в аграрному виробництві дозволяє скоротити витрати часу на виконання польових операцій на 20–30%, підвищити точність агротехнологічних процесів та знизити рівень виробничих втрат під час збирання врожаю [6]. Це створює додаткові передумови для підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектору та формування інноваційної моделі його розвитку.

В умовах євроінтеграції особливого значення набуває гармонізація нормативно-правового середовища із вимогами ЄС. Це стосується впровадження систем цифрової простежуваності продукції, адаптації механізмів сертифікації, розвитку ESG-орієнтованих моделей фінансування та екологічної модернізації аграрного виробництва. Важливим напрямом є також адаптація аграрного сектору до вимог European Green Deal, стратегії «Farm to Fork» та екологічних стандартів ЄС у сфері безпечності харчових продуктів і раціонального використання природних ресурсів.

Дотримання європейських стандартів сприяє підвищенню інвестиційної привабливості аграрного сектору та розширенню доступу до міжнародних фінансових ресурсів. Адаптація аграрного виробництва до вимог ЄС у сфері безпечності харчових продуктів, екологічної відповідальності, цифрової простежуваності та якості продукції формує додаткові конкурентні переваги для українських виробників на міжнародних ринках [7]. Водночас гармонізація нормативно-правового середовища із європейськими стандартами підвищує рівень довіри міжнародних інвесторів і фінансових установ до українського аграрного сектору, що створює передумови для активізації інвестиційної діяльності та реалізації довгострокових інвестиційних проєктів.

Міжнародні фінансові організації активно підтримують проєкти модернізації аграрної інфраструктури, розвитку логістики, відновлюваної енергетики, систем зберігання продукції та цифровізації виробництва. За оцінками Європейського банку реконструкції та розвитку, агропромисловий комплекс традиційно залишається одним із пріоритетних напрямів фінансування в Україні [8]. Значна частина інвестицій спрямовується на розвиток експортної інфраструктури, модернізацію портових потужностей, підтримку переробної промисловості та фінансування аграрних підприємств. Зокрема, упродовж останніх років ЄБРР реалізував низку проєктів, пов'язаних із підтримкою зернової логістики, розвитком елеваторної інфраструктури та фінансуванням підприємств агропродовольчого сектору.

Суттєву роль у фінансуванні модернізації аграрного сектору відіграють також Світовий банк, Європейський інвестиційний банк, Міжнародна фінансова корпорація (IFC) та інші міжнародні фінансові інституції. Їх діяльність спрямована на підтримку розвитку сільської інфраструктури, підвищення енергоефективності, розвитку систем зрошення, цифровізації аграрного виробництва та впровадження кліматично орієнтованих технологій. У сучасних умовах міжнародне фінансування є важливим джерелом інвестиційних ресурсів для аграрного сектору, особливо в умовах обмеженого доступу до внутрішнього довгострокового кредитування.

Важливого значення набуває залучення грантових програм та інструментів змішаного фінансування, які поєднують державні, приватні та міжнародні ресурси. Такі механізми дозволяють знизити інвестиційні ризики, забезпечити доступ аграрних підприємств до пільгового фінансування та стимулювати реалізацію інноваційних проєктів. Особливо перспективними є програми підтримки розвитку органічного виробництва, біоенергетики, цифрових технологій та «зеленої» модернізації аграрного сектору.

У контексті європейської інтеграції важливим напрямом є також адаптація аграрного сектору України до вимог European Green Deal та стратегії «Farm to Fork». Це передбачає впровадження екологічно орієнтованих моделей господарювання, скорочення викидів парникових газів, розвиток систем екологічного моніторингу та підвищення рівня ресурсоефективності виробництва [9]. Відповідність цим вимогам відкриває додаткові можливості для залучення «зелених» інвестицій, ESG-фінансування та участі у міжнародних програмах підтримки сталого розвитку.

Крім того, інтеграція до європейського економічного простору створює передумови для розвитку кооперації між українськими аграрними підприємствами та європейськими інвесторами, технологічними компаніями й фінансовими установами. Це сприятиме трансферу сучасних технологій, підвищенню рівня інноваційності аграрного виробництва, розвитку виробництва продукції з високою доданою вартістю та прискоренню структурної модернізації аграрного сектору України.

Суттєвий потенціал для модернізації аграрного сектору має цифровізація інвестиційних процесів, яка забезпечує підвищення прозорості управління фінансовими ресурсами, оптимізацію виробничих процесів та зниження трансакційних витрат [10]. Використання цифрових платформ управління інвестиційними проєктами, електронного документообігу, систем моніторингу земельних ресурсів, технологій точного землеробства та аналітичних платформ дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів і покращити якість управлінських рішень.

Особливого значення цифровізація набуває в умовах воєнних викликів, коли оперативність обміну інформацією, дистанційний моніторинг виробничих процесів та автоматизація управління є важливими чинниками забезпечення стабільності функціонування аграрних підприємств.

У сучасних умовах цифрові технології стають одним із ключових драйверів інвестиційної привабливості аграрного сектору. За оцінками міжнародних експертів, впровадження систем точного землеробства та цифрового моніторингу виробничих процесів дозволяє скоротити витрати на мінеральні добрива та засоби захисту рослин на 15–25%, зменшити споживання пального до 10–15% та підвищити продуктивність використання земельних ресурсів. [11]. В Україні дедалі більшого поширення набувають GPS-моніторинг техніки, автоматизовані системи управління агровиробництвом, безпілотні технології, супутниковий моніторинг посівів та цифрові платформи управління земельними ресурсами.

Важливу роль у цифровізації інвестиційних процесів відіграє розвиток державних електронних сервісів та інтегрованих цифрових платформ. Зокрема, функціонування Державного аграрного реєстру сприяє підвищенню прозорості державної підтримки, спрощенню доступу аграрних підприємств до фінансових програм та цифровізації взаємодії між державою, бізнесом і фінансовими установами. Одночасно цифровізація створює передумови для розвитку систем простежуваності аграрної продукції, що є важливою умовою адаптації до вимог ЄС та підвищення конкурентоспроможності української агропродукції на міжнародних ринках.

Важливим напрямом модернізації аграрного сектору є розвиток інноваційних фінансових інструментів, зокрема аграрних розписок, інвестиційних фондів, механізмів страхування воєнних ризиків, «зелених» облигацій та програм змішаного фінансування. Використання таких інструментів дозволяє розширити доступ аграрних підприємств до фінансових ресурсів та активізувати інвестиційну діяльність, особливо в умовах обмеженого банківського кредитування та високого рівня ризиків.

Одним із найбільш ефективних інструментів фінансової підтримки аграрного сектору стали

аграрні розписки. За даними міжнародних фінансових організацій, упродовж періоду функціонування системи аграрних розписок в Україні було залучено понад 2 млрд дол. США фінансування для аграрних підприємств [12]. Використання цього механізму дозволяє агровиробникам отримувати доступ до фінансових ресурсів під заставу майбутнього врожаю, що особливо важливо для малих і середніх підприємств.

Суттєвого значення набуває розвиток механізмів страхування воєнних ризиків та міжнародного гарантування інвестицій. В умовах воєнної нестабільності міжнародні фінансові організації та урядові структури дедалі активніше впроваджують програми часткового гарантування інвестицій і компенсації ризиків для аграрного бізнесу. Це сприяє підвищенню довіри інвесторів та активізації реалізації інвестиційних проєктів у сфері аграрної логістики, переробки продукції та розвитку інфраструктури.

Перспективним напрямом є також використання «зелених» облігацій та ESG-орієнтованих фінансових інструментів, спрямованих на фінансування проєктів енергоефективності, біоенергетики, органічного виробництва та екологічної модернізації аграрного сектору. У світовій практиці обсяг ринку «зелених» облігацій уже перевищує 500 млрд дол. США щорічно, а в Україні поступово формується нормативно-правова база для розвитку цього сегмента фінансового ринку. Активізація використання таких інструментів створює передумови для залучення довгострокового міжнародного капіталу та прискорення структурної модернізації аграрного сектору України.

У контексті євроінтеграції перспективним напрямом модернізації аграрного сектору є розвиток державно-приватного партнерства у сфері логістики, аграрної переробки, зберігання продукції, транспортної та цифрової інфраструктури. В умовах обмеженості державних фінансових ресурсів та високої капіталомісткості інфраструктурних проєктів саме механізми державно-приватного партнерства дозволяють забезпечити концентрацію інвестиційних ресурсів, залучення сучасних технологій та підвищення ефективності реалізації стратегічно важливих проєктів у аграрному секторі.

Особливого значення розвиток державно-приватного партнерства набуває в умовах воєнних викликів і трансформації експортної логістики України. Порушення традиційних логістичних маршрутів, зростання вартості транспортування та обмеження пропускної спроможності портової інфраструктури обумовлюють необхідність модернізації транспортно-логістичної системи аграрного сектору. У таких умовах пріоритетними напрямками інвестування стають розвиток елеваторної інфраструктури, будівництво сучасних зерносховищ, модернізація залізничної та портової логістики, розвиток прикордонної інфраструктури та мультимодальних логістичних центрів.

За оцінками експертів, після 2022 р. логістичні витрати українських аграрних підприємств у структурі собівартості продукції зросли з 15–20% до 30–40%, що суттєво вплинуло на конкурентоспроможність аграрного експорту [13]. У зв'язку з цим важливого значення набуває реалізація спільних інвестиційних проєктів із розвитку логістичних коридорів, зокрема Дунайського напрямку, прикордонних терміналів та інтеграції транспортної інфраструктури України до європейської логістичної системи.

Перспективним напрямом державно-приватного партнерства є розвиток аграрної переробки та виробництва продукції з високою доданою вартістю. У сучасних умовах Україна залишається переважно експортером сировинної агропродукції, тоді як європейська інтеграція потребує розвитку переробної промисловості, впровадження інноваційних технологій та розширення виробництва готової харчової продукції. Реалізація спільних інвестиційних проєктів у сфері переробки зерна, олійних культур, молочної та м'ясної продукції сприятиме підвищенню експортної ефективності аграрного сектору та зростанню валютних надходжень.

Важливим елементом модернізації аграрного сектору є розвиток цифрової інфраструктури та цифрових сервісів управління агровиробництвом. У межах державно-приватного партнерства перспективним є створення цифрових платформ простежуваності продукції, електронного документообігу, систем моніторингу земельних ресурсів, агрологістичних платформ та інтегрованих

сервісів управління інвестиційними проектами. Впровадження цифрових рішень сприятиме підвищенню прозорості аграрного ринку, скороченню транзакційних витрат та адаптації аграрного сектору до вимог ЄС щодо безпечності та простежуваності продукції.

Крім того, розвиток державно-приватного партнерства створює передумови для активнішого залучення міжнародних фінансових організацій, інвестиційних фондів та грантових програм ЄС до фінансування модернізації аграрного сектору України. Реалізація спільних інвестиційних проектів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності аграрного сектору, розвитку інноваційної інфраструктури, зміцненню експортного потенціалу та інтеграції України до європейського економічного простору.

Висновки і перспективи.

Модернізація аграрного сектору України в умовах євроінтеграції потребує формування комплексної системи інвестиційного забезпечення, орієнтованої на технологічне оновлення виробництва, цифровізацію, розвиток інноваційної інфраструктури та адаптацію до стандартів ЄС. Підвищення ефективності інвестиційної діяльності можливе за умови удосконалення організаційно-економічного механізму залучення інвестицій, розвитку державної підтримки, впровадження інноваційних фінансових інструментів та активізації міжнародного інвестиційного співробітництва.

Стратегічним напрямом розвитку аграрного сектору України має стати формування інвестиційно-інноваційної моделі модернізації, яка забезпечить підвищення конкурентоспроможності аграрного виробництва, розвиток переробної галузі, зростання експорту продукції з високою доданою вартістю та інтеграцію до європейського економічного простору.

Важливого значення у процесі модернізації аграрного сектору набуває формування сприятливого інституційного середовища, яке забезпечуватиме стабільність регуляторної політики, захист прав інвесторів, прозорість фінансових механізмів та ефективну взаємодію між державою, бізнесом і міжнародними фінансовими організаціями. У сучасних умовах особливу роль відіграє розвиток цифрових платформ управління інвестиційними процесами, систем простежуваності аграрної продукції та механізмів ESG-орієнтованого фінансування, що сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості аграрного сектору України.

Крім того, перспективним напрямом є активізація державно-приватного партнерства у сфері розвитку аграрної логістики, переробної інфраструктури, біоенергетики та інноваційних технологій. Реалізація комплексних інвестиційних проєктів дозволить підвищити рівень ресурсоефективності аграрного виробництва, скоротити логістичні витрати, розширити експортні можливості та забезпечити адаптацію аграрного сектору до сучасних викликів глобальної економіки й європейської інтеграції.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням методичних підходів до оцінювання ефективності інвестиційного забезпечення модернізації аграрного сектору, формуванням механізмів ESG-орієнтованого фінансування та розвитком цифрових платформ управління інвестиційними процесами. Особливої актуальності набувають дослідження механізмів страхування воєнних ризиків, залучення «зелених» інвестицій та адаптації аграрного виробництва до вимог European Green Deal. Подальшого обґрунтування потребують також інструменти розвитку державно-приватного партнерства, міжнародного інвестиційного співробітництва та підтримки виробництва продукції з високою доданою вартістю в умовах євроінтеграції.

Список використаних джерел

1. Свиноус І. В., Гаврик О. Ю., Хомяк Н. В. Відтворення технічної бази як основа модернізації виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах. *Сталий розвиток економіки*. 2019. №4 (45). С. 41–49.
2. Свиноус Н. І. Проблеми та напрями активізації інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економічний дискурс*. 2025. №4. С. 264–271. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2025-4-26>.
3. Гринчук Ю. С., Свиноус Н. І., Желавська Н. М., Нянько Л. Л. Інституційні механізми стратегічного

управління кредитними ресурсами аграрних підприємств. *Економічний дискурс*. 2025. №3. С. 197–206. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2025-3-19>.

4. Козак К. Б., Лагодієнко Н. В., Мудрак Р. П., Ларіна Т. Ф. Трансформація інвестиційної політики під час війни та післявоєнного відновлення. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 19. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16751528>.

5. Негода Ю. В., Конохов Д. С. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності аграрних підприємств: теоретичний аспект. *Економіка та суспільство*. 2025. №79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-42>.

6. Innovation with a Purpose: The Role of Technology Innovation in Accelerating Food Systems Transformation. Geneva : World Economic Forum, 2021. URL: <https://www.weforum.org> (дата звернення: 14.02.2026).

7. Faichuk O., Zvarun V. Напрями адаптації вітчизняного законодавства у сфері регулювання діяльності сільськогосподарських підприємств відповідно до вимог ЄС. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2025. Т. 1. №15. С. 59–73. DOI: <https://doi.org/10.32750/2025-0105>.

8. Мар'янович М. Е. Роль міжнародних фінансових організацій у розбудові критичної інфраструктури для досягнення Цілей сталого розвитку в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. №2. С. 152–157. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.2.152>.

9. Seheda S., Prykhodko T. Економічна адаптація продовольчої системи України до вимог ЄС у контексті «зеленої» економіки. *Економічний аналіз*. 2025. Vol. 35. №3. Р. 627–640. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.03.627>.

10. Стендер С., Балла І. Цифрова трансформація аграрного сектору України: інвестиційна динаміка, поширення Agritech та економічні ефекти. Актуальні питання економічних наук. 2026. №19. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18336243>.

11. Digital Technologies for Agriculture and Rural Areas. Brussels : European Commission, 2021. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu> (дата звернення: 14.02.2026).

12. Unlocking Access to Finance through Agricultural Receipts in Ukraine. Washington, DC : International Finance Corporation, 2023. URL: <https://www.ifc.org> (дата звернення: 14.02.2026).

13. Ilchuk M., Svynous I., Tomashevskaya O., Liubar R., Fursa A. Економічне регулювання логістичного забезпечення стабілізації ринку агропродовольства в Україні. *Економічний аналіз*. 2026. Vol. 36. №1. Р. 127–136. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2026.01.127>.

Статтю отримано: 21.02.2026 / Рецензування 10.04.2026 / Прийнято до друку: 30.04.2026

Serhii Saakian

Postgraduate Student

Bila Tserkva National Agrarian University

Bila Tserkva, Ukraine

E-mail: sgsaakian@gmail.com

ORCID: 0009-0002-3015-9306

INVESTMENT SUPPORT FOR THE MODERNIZATION OF UKRAINE'S AGRICULTURAL SECTOR IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

Abstract

Introduction. European integration processes are creating new requirements for the functioning of the agricultural sector of Ukraine, in particular regarding product quality, environmental safety, digital traceability, energy efficiency, and the introduction of innovative technologies. This necessitates the improvement of the system of investment support for agricultural production and the formation of an effective organizational and economic mechanism for attracting investments.

Methods. In the research process, a complex of general scientific and special methods was used, in particular, methods of theoretical generalization, system analysis and comparison - to study the principles of investment support for the modernization of the agricultural sector of Ukraine in the context of European integration. Methods of statistical and economic analysis were used to assess trends in investment activity, the development of digitalization, financial instruments and the impact of international financing on the modernization of agricultural production. To substantiate the directions of

improving the organizational and economic mechanism for attracting investments, system-structural and logical approaches were used.

Results. The study identified key areas of investment support for the modernization of the agricultural sector of Ukraine in the context of European integration, including technological renewal of production, digitalization, development of innovative infrastructure and adaptation to EU standards. The need to improve the organizational and economic mechanism for attracting investments based on a combination of state support, international financing, ESG-oriented instruments, digital platforms and mechanisms of public-private partnership was substantiated. It was determined that the activation of investment activity will contribute to increasing the competitiveness of the agricultural sector, the development of production and sales of products with high added value and the integration of Ukraine into the European economic space.

Discussion. Prospects for further research are related to the development of methodological approaches to assessing the effectiveness of investment support for the modernization of the agricultural sector, the formation of ESG-oriented financing mechanisms, and the development of digital platforms for managing investment processes. Of particular relevance are studies of mechanisms for insurance of military risks, attracting "green" investments, and adapting agricultural production to the requirements of the European Green Deal.

Keywords: agricultural sector, investment support, modernization, investment activity, ESG financing, innovative development, competitiveness.

References

1. Svynous, I.V., Havryk, O.Yu., & Khomiak, N.V. (2019). Vidtvorennia tekhnichnoi bazy yak osnova modernizatsii vyrobnytstva produktsii v silskohospodarskykh pidpriemstvakh [Reproduction of the technical base as a basis for modernization of agricultural production in agricultural enterprises]. *Stalyi rozvytok ekonomiky* [Sustainable Development of Economy], 4 (45), 41–49. [in Ukr.].
2. Svynous, N.I. (2025). Problemy ta napriamy aktyvizatsii investytsiinoi diialnosti silskohospodarskykh pidpriemstv [Problems and directions of activation of investment activity of agricultural enterprises]. *Ekonomichnyi dyskurs* [The Economic Discourse], 4, 264–271. <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2025-4-26>. [in Ukr.].
3. Hrynychuk, Yu.S., Svynous, N.I., Zhelavska, N.M., & Nianko, L.L. (2025). Instytutsiini mekhanizmy stratehichnoho upravlinnia kredytnymy resursamy ahrarykh pidpriemstv [Institutional mechanisms of strategic management of credit resources of agricultural enterprises]. *Ekonomichnyi dyskurs* [The Economic Discourse], 3, 197–206. <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2025-3-19>. [in Ukr.].
4. Kozak, K.B., Lahodienko, N.V., Mudrak, R.P., & Larina, T.F. (2025). Transformatsiia investytsiinoi polityky pid chas viiny ta pislivoiennoho vidnovlennia [Transformation of investment policy during the war and post-war recovery]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii* [Achievements of the Economy: Prospects and Innovations], 19. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16751528>. [in Ukr.].
5. Nehoda, Yu.V., & Koniukhov, D.S. (2025). Finansove zabezpechennia investytsiinoi diialnosti ahrarykh pidpriemstv: teoretychnyi aspekt [Financial support of investment activity of agricultural enterprises: theoretical aspect]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 79. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-42>. [in Ukr.].
6. World Economic Forum. (2021). Innovation with a purpose: The role of technology innovation in accelerating food systems transformation. Geneva: WEF. Retrieved from <https://www.weforum.org>.
7. Faichuk, O., & Zvarun, B. (2025). Napriamy adaptatsii vitchyznianoho zakonodavstva u sferi rehulivannia diialnosti silskohospodarskykh pidpriemstv vidpovidno do vymoh YeS [Directions for adaptation of domestic legislation in the field of regulation of agricultural enterprises in accordance with EU requirements]. *Yevropeiskyi naukovi zhurnal ekonomichnykh ta finansovykh innovatsii* [European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation], 1, 15, 59–73. <https://doi.org/10.32750/2025-0105>. [in Ukr.].
8. Marianovych, M.E. (2020). Rol mizhnarodnykh finansovykh orhanizatsii u rozbudovi krytychnoi infrastruktury dlia dosiahnennia Tsilei staloho rozvytku v Ukraini [The role of international financial organizations in the development of critical infrastructure for achieving sustainable development goals in Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, 2, 152–157. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.2.152>. [in Ukr.].
9. Sehed, S., & Prykhodko, T. (2025). Ekonomichna adaptatsiia prodovolchoi systemy Ukrainy do vymoh YeS u konteksti «zelenoi» ekonomiky [Economic adaptation of Ukraine's food system to EU requirements in the context of the green economy]. *Ekonomichnyi analiz*, 35, 3, 627–640. <https://doi.org/10.35774/econa2025.03.627>. [in Ukr.].
10. Stender, S., & Balla, I. (2026). Tsyfrova transformatsiia ahrarykh sektoru Ukrainy: investytsiina dynamika, poshyrennia Agritech ta ekonomichni efekty [Digital transformation of the agricultural sector of Ukraine: investment dynamics, spread of Agritech and economic effects]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk* [Current

Issues of Economic Sciences], 19. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18336243>. [in Ukr.].

11. European Commission. (2021). Digital technologies for agriculture and rural areas. Brussels: European Commission. Retrieved from <https://digital-strategy.ec.europa.eu>.

12. International Finance Corporation. (2023). Unlocking access to finance through agricultural receipts in Ukraine. Washington, DC: IFC. Retrieved from <https://www.ifc.org>.

13. Ilchuk, M., Svytnous, I., Tomashevskaya, O., Liubar, R., & Fursa, A. (2026). Ekonomichne rehuliuвання lohistychnoho zabezpechennia stabilizatsii rynku ahroprodovolstva v Ukraini [Economic regulation of logistics support for stabilization of the agri-food market in Ukraine]. *Ekonomichnyy analiz*, 36, 1, 127–136. <https://doi.org/10.35774/econa2026.01.127>. [in Ukr.].

Received: 02.21.2026 / Review 04.10.2026 / Accepted 04.30.2026

